

فقط 30 درصد از پتانسیل های چابهار، فعال شده است / نظر هندی ها نسبت به چابهار،

مثبت است

صفورا طالب زاده / چابهار تایمز:

ارزیابی تان را از اهمیت منطقه آزاد چابهار در منطقه خاورمیانه را بفرمایید؟ در شرایط فعلی استفاده از این بندر چقدر میتواند نتیجه بخش باشد؟

منطقه آزاد چابهار از تحریم ها معاف و طبق قرارداد سه جانبه اقتصادی که بین ایران، افغانستان و هند امضا شد همچنان از این معافیت ها برخوردار است. با توجه به موقعیت جغرافیایی منطقه آزاد چابهار که دقیقاً پشت تنگه هرمز قرار دارد و ژرفای دریای عمان بسیار بیشتر از خلیج فارس است، این امکان فراهم شده که کشتی های غول پیکر بتوانند به راحتی تردد، تخلیه و بارگیری داشته باشند. بنابراین موقعیت بسیار مناسبی برای تجارت، صادرات، واردات و ایجاد کسب و کار وجود دارد.

در حال حاضر نیز این بندر به عنوان BOT زمینه مشارکت هندی ها را فراهم آورده است. به منطقه آزاد چابهار به عنوان یک ظرفیت بالقوه باید نگاه کرد که در شرایط فعلی که توان ارزآوری برای کشور حائز اهمیت است این بندر در راستای ارزآوری میتواند محلی برای صادرات محصولات داخلی و ترانزیتی باشد.

چابهار چگونه میتواند از پتانسیل های ترانزیتی خود در بخش انرژی از شرق آسیا و جنوب غرب آسیا به شمال اروپا استفاده کند؟

کریدور شمال_جنوب در حال راه اندازی است؛ قطعاً در بحث انرژی هم بی تاثیر نخواهد بود و این میتواند راهی برای تجارت های مختلف اعم از انرژی و دیگر کالاها باشد.

نقش منطقه آزاد چابهار در اتصال کریدورهای شمال - جنوب و شرق - غرب را چگونه ارزیابی میکنید؛ چگونه میتواند از پتانسیل بندر چابهار در بحث ترانزیت به پول سازی و ارزآوری برای کشور رسید؟

متولی این بخش، وزارت راه و شهرسازی است و باید زیرساخت های لازم را آماده کنند. البته بیشتر زیرساخت ها فراهم شده ولی قسمت هایی از آن هنوز با مشکل مواجه است که در صورت تکمیل میتوانیم از ظرفیت هندی ها در این تجارت با قیمتی مقرون به صرفه تر و با زمان کمتر، برای استفاده از این کریدور بهره ببریم.

هندی ها میتوانند کالاهای خود را به کشورهای CIS یا اتحادیه اروپا از این مسیر منتقل کنند که این مساله حاکی از آن است شاهراه تجاری چابهار، برای کشورهای جنوب شرق آسیا بسیار مطلوب میباشد. خروجی جان گرفتن این مسیر تجاری بازرگانی، اشتغالزایی و ارزآوری برای کشور است.

چگونه میتوان از ظرفیت‌های بیشتر هند و البته سایر کشورهای منطقه به منظور رونق اقتصادی چابهار استفاده کنیم؟

همان طور که گفتم، عمده‌ترین مشکلات در منطقه آزاد چابهار بحث زیرساخت‌هاست و لازمه رونق بیشتر این بندر فراهم کردن زیرساخت‌های لازم است. باید بیشتر در این خصوص کار شود تا بتوان فضا را برای جذب سرمایه‌گذار فراهم کرد. منظور از سرمایه‌گذار هم داخلی است و هم خارجی. ولی در شرایط فعلی سرمایه‌گذار خارجی اهمیت بالایی دارد و آنها نیز زمانی در منطقه آزاد چابهار سرمایه‌گذاری می‌کنند که زیرساخت‌های حداقلی را داشته باشند. شهرک‌های صنعتی خوبی در چابهار ایجاد شده که ظرفیت ایجاد واحدهای تولیدی را دارد ولی تا بحث زیرساختی تکمیل نشود نمیتوان انتظار حضور سرمایه‌گذار خارجی در چابهار را داشته باشیم. ما باید موقعیت منطقه آزاد چابهار را برای کشور مهم تلقی کنیم و با جدیت بیشتری مباحث زیرساختی را پیگیری کنیم. در حال حاضر منطقه آزاد چابهار به مرحله رقابت با بنادری مثل دویی و دوحه نرسیده است و نگاه مسئولین باید به این سمت برود.

به نکته مهمی اشاره کردید، اساساً لازمه رقابت منطقه آزاد چابهار با سایر بنادر موفق در منطقه چیست؟

تا زمانی که زیرساخت‌ها فراهم نشود سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی حضور بسیار کمتری در این منطقه خواهند داشت. زیرساخت‌ها، لازمه اولیه برای پیشرفت این منطقه است. مباحث بانکی نیز از عمده مسایل دیگر است و سرمایه‌گذار خارجی باید بتواند پول و سود خود را انتقال و برگشت دهد تا بتواند در این منطقه حضور یابد.

منطقه آزاد چابهار به عنوان قطب انرژی، چه بازارهای هدفی را می‌تواند پوشش دهد؟

بازارهای هدف چابهار کشورهای حوزه خلیج فارس است. صادرات انرژی از منطقه آزاد چابهار کمتر مورد توجه واقع شده است، در بحث صادرات محصولات پتروشیمی در عسلویه بیشتر کار شده در صورتیکه بندر چابهار ظرفیت صادراتی بهتری برای محصولات پتروشیمی دارد. شهرک‌های صنعتی پتروشیمی در چابهار ایجاد شده و اکثر پتروشیمی‌ها در آنجا زمین دارند ولی در خصوص انرژی گاز باید، مجهز به سیستم‌های گاز باشند تا بتوانند بنگاه‌های اقتصادی خود را در چابهار راه‌اندازی کنند. با این حال، طبق برنامه‌ریزی‌هایی که انجام شده ظرف چند سال آینده این مشکل نیز حل خواهد شد.

آیا منطقه آزاد چابهار در سایر زمینه‌ها می‌تواند به اقتصاد ایران در خروج از اقتصاد تک محصولی کمک کند؟

زمانیکه از منطقه آزاد صحبت می‌کنیم یعنی هرگونه تجارت قانونی را در آن انجام داد ولی باید برای انجام آن تجارت توجه کرد که آیا زیرساخت‌های لازم را مهیا است یا نه؟ موقعیت جغرافیایی چابهار بسیار خوب است و این بندر به زودی به یکی از کریدورهای بسیار مهم ایران تبدیل خواهد شد.

نقش چابهار که به خطوط ریلی مجهز شده باشد و در حوزه ترانزیت یک ایستگاه استراتژیک محسوب شود را در توسعه مناسبات و همکاری‌ها با اتحادیه اوراسیا چگونه می‌بینید؟

با توجه به ظرفیت بالای بندر چابهار این پتانسیل که بتواند همکاری‌های خوبی با اروپا و کشورهای آسیای میانه داشته باشد در برنامه‌های ارائه شده دیده می‌شود ولی متأسفانه تاکنون به نتیجه‌ای نرسیده‌ایم. برنامه‌ها در حال اجرایی شدن است ولی روند به کندی پیش می‌رود.

با تلاش‌ها و اقدامات صورت گرفته تا به امروز، تا چه میزان توانسته‌ایم از ظرفیت منطقه آزاد چابهار استفاده کنیم؟

کمتر از ۵۰ درصد و شاید به جرأت بتوان گفت که کمتر از ۳۰ درصد از ظرفیت‌های موجود در منطقه آزاد چابهار استفاده شده است که تحریم‌ها نیز در این خصوص بی‌تأثیر نبوده‌اند و بیشتر از هر مساله دیگری اقتصاد این منطقه را تحت تأثیر قرار داده‌اند.

قطعاً فشارهای اقتصادی و تحریم‌ها در روابط کشورها بی‌تأثیر نیستند. ذات سرمایه و پول، ترسو است و فعالین اقتصادی بین‌المللی در جایی سرمایه‌گذاری می‌کنند که خطر کمتری داشته باشد. فعالین اقتصادی هندی فعالیت بسیار خوب و نسبتاً زیادی در منطقه آزاد چابهار دارند و نظرشان در مورد این منطقه بسیار خوب و مثبت است، ولی در این بحث که تا چه حد می‌توانند در مقابل تحریم‌ها مقاومت داشته باشند امری نامعلوم است که با گذشت زمان مشخص می‌شود.

